

Asia: VN/538/2019-422

Ehdotukset jätealan asetuksiksi (EU:n jätesäädöspaketti)

Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset (luku 2)

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 2 ja sen perusteluista.

10 § Jätteen keräys

Ehdotuksen mukaan pykälän 1 momentin 4 kohtaa täsmennettäisiin voimassa olevaan jäteasetukseen nähdessä siten, että jätelajia ja yhteystietojen koskevien tietojen lisäksi kerättävää jätelajia koskevat lajitteluohjeet tulee asettaa selvästi nähtäville. Lajitteluohjeissa tulee mahdollisuuksien mukaan pyrkiä valtakunnallisesti yhtenäisiin symboleihin ja esitystapaan hyödyntämällä Pohjoismaissa laajasti käytössä olevaa jätetiktoigrammijärjestelmää.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy (jäljempänä LSJH) pitää kannatettavana yhtenäisen valtakunnallisen piktoigrammijärjestelmän kehittämistä ja käyttöönottoa.

LSJH pitää täsmennettyä säännöstä tarpeellisena ja ehdottaa, että asetuksen sanamuodossa ja/tai sen perusteluissa vahvennettaisiin edelleen vastaanottoaikan haltijan/kiinteistön haltijan vastuuta lajittelusta tiedottamiseen.

Jätteiden erilliskeräys ja hyödyntäminen (luku 4)

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 4 ja sen perusteluista

18 § Asumisessa syntyvän biojätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys

Pykälän mukaisesti kunnan tulee järjestää asumisessa syntyvän biojätteen, pois lukien puutarha- tai puistojetteen erilliskeräys vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on

vähintään viisi huoneistoa 1.7.2022 alkaen sekä yli 10 000 asukkaan taajamassa kunnan on järjestettävä 1 momentissa tarkoitettu erilliskeräys jokaiselta kiinteistöltä 1.7.2024 alkaen.

LSJH ehdottaa säännöstä täsmennettäväksi selkeyttävällä kirjauksella, jonka mukaan erilliskeräys tulee järjestää ainoastaan niiltä kiinteistöiltä, jotka eivät jätelain 41 a §:n mukaisesti käsittele itse biojätettä kompostoimalla ja jotka eivät ole tehneet jätelain 44 §:ssä tarkoitettua kompostointi-ilmoitusta.

20 § Muun asumisessa syntyvän jätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys

Pykälässä säädettäisiin vähimmäisvaatimuksista kiinteistöittäisestä erilliskeräyksestä muulle kuin pakkausjätteeksi katsottavalle pienmetalli- ja 16 §:ssä tarkoitettulle pienmuovijätteelle.

LSJH ensinnäkin huomauttaa, että kyseiseen pykälään sisältyy virheellinen viittaus asetuksen 16 §:än, pykäläviittaus tulisi olla asetuksen 19 §:än.

LSJH ehdottaa perusteluihin lisättäväksi vastaavan selkeyttävän kirjauksen mahdollisuudesta poiketa erilliskeräysvelvoitteista kunnan jätehuoltomääräyksissä, kuten asetuksen 18 ja 19 §:ssä on ehdotettu säädettäväksi.

LSJH:n näkemyksen mukaan kyseisen pykälän perusteluihin olisi tarpeen selventää kunnan ja tuottajien yhteistoimintavelvoitteesta 23 §:ää vastaavasti, että pakkausjäte kerätään mahdollisuuksien mukaan yhdessä samaa materiaalia olevien jätteiden kanssa.

22 § Muun kuin asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräys

Ehdotetussa uudessa pykälässä säädettäisiin muun kuin 18–21 §:ssä tarkoitettun yhdyskuntajätteen erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä. Säännökset koskisivat yhtäältä kunnan vastuulle jätelain 32 §:n 1 momentin perusteella kuuluvaa muuta kuin asumisessa syntyvää jätettä (kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte) sekä toisaalta jätteen haltijan vastuulle kuuluvaa yhdyskuntajätettä (elinkeinotoiminnassa ja julkisessa pl. kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte). Kiinteistöittäinen erilliskeräys tulisi järjestää 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetuille jätejakeille. Lisäksi kiinteistöittäinen erilliskeräys tulisi 5 kohdan perusteella järjestää mahdollisuuksien mukaan muille kuin 2–4 kohdassa tarkoitetuille jätteille sekä puutarha- ja puisto- jätteelle, tekstiilijätteelle ja suurikokoisille käytöstä poistetuille esineille.

Kiinteistöittäisen erilliskeräyksen velvoite kohdistettaisiin taajama-alueilla sekä asema- tai yleiskaavoitetuilla palvelu-, matkailu- ja työpaikka-alueilla sijaitseviin jätteen haltijoihin, joiden toiminnassa syntyy 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettuja jätelajeja yli säännöksessä tarkoitettun määrärajan (kg/viikko). Jätteen haltija olisi velvollinen järjestämään erilliskeräyksen vain niille jätelajeille, joiden osalta asetettu kg/viikko –velvoite ylittyisi. Ehdotetut kiinteistöittäisen keräyksen velvoite rajat vastaisivat laskennallisesti jätemääriä, jotka keskimäärin syntyvät 5 huoneiston kerrostalo- tai rivitalokiinteistössä.

Ehdotuksen 22 § pykälää koskevissa perusteluissa todetaan, että jätteen haltija voisi jätelain 15 §:n 2 momentissa säädettyin edellytyksin poiketa 1 momentissa tarkoitetuista erilliskeräysvelvoitteista. Jätteen haltijan tulisi esittää poikkeamisen perusteet pyynnöstä valvontaviranomaiselle (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai ELY-keskus), joka voisi puuttua havaitsemiinsa epäkohtiin ja tarvittaessa määrätä jätteen haltijan järjestämään erilliskeräyksen jätelain 125 tai 126 §:n perusteella. Tämä yksittäistä jätteen haltijaa koskeva poikkeamismahdollisuus ei kuitenkaan koske kunnan hallinto- ja palvelutoimintaa, jonka yhdyskuntajätehuolto on kunnan järjestämisvastuulla. LSJH ehdottaa perusteluihin täsmennettäväksi, että mainittu poikkeamismahdollisuus koskee muita kuin kunnan järjestämisvastuulle kuuluvia jätteen haltijoita.

Pykälän 4 momentin mukaan mahdollisuudesta poiketa kunnan vastuulla olevan jätteen erilliskeräysvelvollisuudesta säädetään jätelain 91 §:ssä. Ehdotamme, että maininta kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjen poikkeamismahdollisuudesta poistettaisiin pykälätekstistä ja siirrettäisiin maininnaksi perustelutekstiin. Näin se olisi yhdenmukainen 1 momentissa muiden kiinteistöjen poikkeamismahdollisuutta koskevan esitystavan kanssa. Säännös jättää osin tulkinnanvaraiseksi sen, koskeeko säännös yksittäisen jätteenhaltijan mahdollisuutta hakea poikkeusta jätehuoltomääräyksistä. Joko säännöksen tai perusteluiden tarkentaminen tältä osin olisi perusteltua, jotta kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan jätteen haltijoiden mahdollisuudet hakea poikkeusta olisi selkeästi määritelty.

Lisäksi kyseisen pykälän 3 momentissa säädettäisiin velvollisuudesta lajitella tarvittaessa erikseen niin sanottu suurkertymäkohteissa syntyvä tasalaatuinen jäte. Pykälän 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitettua tiettyä materiaalia olevasta jätteestä on tarvittaessa lajiteltava erikseen tasalaatuinen huomattavan suurina määrinä syntyvä jäte, jos näin järjestettävällä erilliskeräyksellä saavutetaan kierrätyksen edistämisen ja muutoin etusijajärjestyksen toimeenpanon kannalta paras lopputulos.

Ehdotus jättää näkemyksemme mukaan tulkinnanvaraiseksi sen, mitä pidetään huomattavan suurena määränä jätettä ja näin ilmaistuna saattaa johtaa eriäviin tulkintoihin eri toimijoiden välillä.

Kirjanpito jätteistä, siirtoasiakirja ja viranomaiselle toimitettavat tiedot (luku 5)

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 5 ja sen perusteluista.

Perusteluiden mukaisesti jätelain 119 §:n nojalla pykälissä täsmennettäisiin jätelain 118 ja 119 §:ssä säädettyä kirjanpitovelvollisuutta ja säädettäisiin jätteen tuottajan, käsittelijän ja kuljettajan tiedonantovelvollisuuksista. Säännökset ovat tarpeen kirjanpitovelvollisuuden yhdenmukaiseksi soveltamiseksi sekä jätedirektiivin ja POP-asetuksen edellyttämän vaarallisen jätteen ja POP-jätteen seurannan toteuttamiseksi. Säännöksillä varmistettaisiin myös jätettä koskevien tietojen kulku jätehuoltoketjussa toimijalta toiselle sekä jätedirektiivin edellyttämään raportointiin ja toiminnan valvontaan tarvittavien tietojen kerääminen. Tietoja hyödynnettäisiin myös muun muassa tilastoinnissa, jätehuollon ja kiertotalouden kehittämisessä sekä tutkimuksessa. Voimassa olevassa jäteasetuksessa säädetään ehdotetuissa pykälissä tarkoitettujen toimijoiden kirjanpitovelvollisuuksista, mutta ei tiedonantovelvollisuuksista.

Ehdotettuja kirjanpito- ja tiedonantovelvoitteita voidaan pitää osin perusteltuina jätedirektiivin velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi. LSJH haluaa huomauttaa, että lisääntyneiden velvoitteiden toteuttaminen esitetyllä tavalla ja esitetyssä aikataulussa tulee aiheuttamaan haasteita.

Jätteen käsittelijällä olisi 37 §:n 2 momentin mukaan velvoite toimittaa yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen alkuperää koskevat tiedot valvontaviranomaiselle. Velvoite koskisi jätteen käsittelijää, joka ottaa vastaan yhdyskuntajätettä tai saostus- ja umpisäiliölietettä jätteen alkuperäiseltä tuottajalta tai kuljettajalta, joka kuljettaa jätettä sen alkuperäiseltä tuottajalta käsittelyyn. Jätteen käsittelijä saisi vaaditut tiedot jätteen tuottajalta tai jätteen kuljettajalta. Yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen alkuperän tarkempaa erittelyä ei edellytettäisi enää jätehuoltoketjun myöhemmissä vaiheissa eli esimerkiksi silloin, kun yhdyskuntajätettä kuljetetaan siirtokuormausasemalta tai esikäsittelystä jatkokäsittelyyn.

Ehdotetun 39 §:n 2 momentissa säädettäisiin yhdyskuntajätettä tai saostus- ja umpisäiliölietettä alkuperäiseltä jätteen tuottajalta käsittelyyn kuljettavalle jätteen kuljettajalle uusi velvoite antaa jätteen vastaanottajalle tieto tälle luovuttamansa yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen määrästä eriteltynä asumisessa, kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa sekä muussa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyneeseen jätteeseen. Eri lähteistä peräisin olevan yhdyskuntajätteen määrät voitaisiin laskea kiinteistön pääasiallisen käyttötarkoituksen sekä jäteastioiden tyhjennyskertojen, tilavuuden ja keskimääräisen tilavuuspainon perusteella.

Kunnan järjestämän kuljetuksen alueella tiedot yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen määrästä jaoteltuna asumiseen, kunnan hallinto- ja palvelutoimintaan sekä elinkeinotoiminnan jätteeseen ovat kuljetuksen järjestävällä jätelaitoksella. Velvoitetta ei siten tulisi kohdistaa näissä tilanteissa jätteen kuljettajaan.

Ehdotamme, että perusteluihin sisällytettäisiin vastaavanlainen kirjaus kuin 43 §:ssä kuljetuspalvelun tilaajan (yleensä kunta, kuntayhtymä tai kuntien omistama yhtiö) mahdollisuudesta sopia jätteenkuljettajan kanssa, että tilaaja toimittaa tiedot keskitetysti kuljettajien puolesta kunnan jätehuoltoviranomaiselle.

LSJH haluaa huomauttaa, että jätteen alkuperän osalta vaatimus erotella yhdyskuntajäte ja saostus- ja umpisäiliöliete asumisessa, kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa sekä muussa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyneeseen jätteeseen on uusi, eikä siihen nykyisissä IT-järjestelmissämme ole varauduttu. Siitä huolimatta, että asiakkaat saataisiin eroteltua vaaditulla tavalla, ei jätettä punnita ja käytännössä jätteet ovat sekaisin muun kuorman kanssa. Tästä syystä erittely perustuisi parhaassakin tapauksessa ainoastaan määräärvioihin. Arvioon perustuvan tiedon tarkkuus suhteessa erittelystä aiheutuvaan työmäärään ei näkemyksemme mukaan ole välttämättä perusteltua.

44 § Kunnan jätehuoltoviranomaiselle ilmoitettavat tiedot biojätteen pienimuotoisesta käsittelystä kiinteistöllä

Kyseisessä pykälässä säädettäisiin kaikista niistä kunnan jätehuoltoviranomaiselle annettavista tiedoista, jotka jätteen haltijan on annettava jätelain 41 a §:n mukaisesta pienimuotoisesta biojätteen käsittelystä kiinteistöllä. Viranomaisen tulee merkitä tiedot jätelain 143 §:ssä merkittyyn rekisteriin.

Pykälä sisältää laajan joukon tietoja kiinteistöllä tapahtuvasta biojätteen käsittelystä. Ehdotuksen tietovelvoitteet kohdistuvat lähtökohtaisesti jätehuoltoviranomaiseen, mutta ehdotetulla sääntelyllä on vaikutusta myös palvelutehtäviä toteuttavaan jätehuoltolaitokseen. 18 §:ssä säädetyn biojätteen erilliskeräysvelvoitteen kannalta LSJH pitää tärkeänä sitä, että kompostointirekisteriin annettavat tiedot ovat saatavilla ajantasaisesti, jotta 18 §:n mukainen biojätteen erilliskeräys voidaan kilpailuttaa ja toteuttaa tarkoituksenmukaisesti. LSJH pitää erittäin tärkeänä, että kompostointirekisterin tiedot tulee olla sekä rekisteriä ylläpitävän jätehuoltoviranomaisen että operatiivisesta jätehuoltotoiminnasta vastaavan jätelaitoksen (LSJH:n) käytössä niin, että lakisääteisten erilliskeräysvelvoitteiden hoitaminen on mahdollista.

Muut asetuksen säännökset

•Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen muista säännöksistä ja niiden perusteluista.

1 § Määritelmät

Pykälässä säädetään asetuksessa käytettävistä määritelmistä tarkemmin jäteöljyn, öljyjätteen, yhdyskuntajätevesilietteen sekä taajaman osalta.

Taajaman käsite jää ehdotuksessa ja sen perusteluissa tulkinnanvaraiseksi ja pidämme tarpeellisena taajaman määrittelyä siten, että käsitettä voidaan soveltaa yhtenäisesti.

Ehdotamme lisäksi, että 1 §:n määritelmiin olisi tarpeellista lisätä kiinteistön määritelmä tarkentamaan erilliskeräysvelvoitteiden tulkintaa eri tilanteissa. Uusien säännösten mukaan erilliskeräysvelvoitteet on määritetty käyttäen kiinteistö-termiä. Tältä osin jää epäselväksi, miten kiinteistö määritellään. Muualla lainsäädännössä käytetty kiinteistön määritelmä ei välttämättä vastaa jätehuollolle ominaista rakennuskohtaista tarkastelua. Tästä syystä pidämme tarpeellisena selvittää, onko kyseessä juridinen määritelmä (maapohja ja rakennukset) vai tarkoitetaanko kiinteistöllä rakennusta. Vaihtoehtoisesti kiinteistön määritelmä avattaisiin asetuksen 18–20 §:n kohdalla perustelumuihistiossa.

56 § Eräitä velvoitteita koskevat siirtymäsäännökset

Ehdotetussa pykälässä säädettäisiin useista eri siirtymäajoista.

Pykälän 1–3 momentissa säädettäisiin siirtymäajoista asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräyksen ja tekstiilijätteen alueellisen vastaanoton järjestämiselle. Ehdotetun 1 momentin mukaan kunnan tulisi järjestää 18 §:n 1 momentissa tarkoitettu asumisessa syntyvän biojätteen erilliskeräys taajamissa vähintään viiden huoneiston kiinteistöiltä viimeistään 1.7.2022 ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettu jokaiselta kiinteistöltä tapahtuva biojätteen erilliskeräys yli 10 000 asukkaan taajamissa viimeistään 1.7.2024.

Huomautamme, että perusteluissa mainitut määräajat eivät ole yhtenäisessä linjassa jätelain kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen liittyvien siirtymäsäännöksiä koskevien muutossäädösten voimaantulon kanssa. Jätelain mukaisesti kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen on siirryttävä biojätteen osalta aikaisintaan kahden vuoden ja viimeistään kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

Asetuksen perustelumuihistiossa ehdotettavaksi siirtymäaika jätteen haltijan 22 §:n 1 momentissa tarkoitettun erilliskerättävän jätteen järjestämisestä viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2022. Asetuksessa tai sen perustelumuihistiossa ei oteta kantaa siirtymäaikaan kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan erilliskerättäville yhdyskuntajätteelle. Tältä osin jää epäselväksi, tuleeko kunnan järjestää erilliskeräys voimaantulon myötä vai tietyn siirtymäajan jälkeen.

Pidämme erittäin tärkeänä jätteenkuljetuspalveluiden kehittämistä mahdollisimman hyvin lajittelua tukevaksi kokonaisuudeksi ja asukkaillamme on oikeus saada hyvin suunniteltu jätteenkuljetuspalveluiden kokonaisuus. Tältä osin jätelaista sekä jäteasetuksesta seuraavat siirtymäajat yleisesti ottaen asettavat haasteita alueemme palvelutarpeiden selvittämiseksi ja toteuttamiseksi. Kiinteistönhaltijan kuljetusten alueella ei ole kattavasti saatavilla tietoja kuljetuksista, mikä aiheuttaa haasteita tulevien kuljetusten ja kilpailutusten tarkoituksenmukaiselle

rakentamiselle. Palveluiden kehittäminen mahdollisimman hyvin lajittelua tukevaksi kokonaisuudeksi tarvitsee riittävästi aikaa.

Valtioneuvoston asetukset ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista ympäristönsuojelusta, PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annettuihin asetuksiin sekä niiden perusteluista.

LSJH:lla ei ole lausuttavaa ehdotukseen.

Valtioneuvoston asetukset kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista kaatopaikka-asetukseen sekä niiden perusteluista.

LSJH:lla ei ole lausuttavaa ehdotukseen.

Valtioneuvoston asetukset pakkauksista ja pakkausjätteistä

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetusta pakkaus- ja pakkausjäteasetuksesta ja sen perusteluista.

LSJH:lla ei ole lausuttavaa ehdotukseen.

Valtioneuvoston asetukset käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, paristoista ja akuista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta, paristoista ja akuista sekä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annettuihin asetuksiin ja niiden perusteluista.

LSJH:lla ei ole lausuttavaa ehdotukseen.

Muuta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne muista mahdollisista jätealan asetuksiin liittyvistä asioista.

LSJH:lla ei ole lausuttavaa muista mahdollisista jätealan asetuksiin liittyvistä asioista.

Harinen Henriikka
Lounais-Suomen Jätehuolto Oy